

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
Administrative Skills of Administrators Affecting Academic Administration in
School Under the office of Nakhon Pathon Primary
Educational Service Area 2

อติญารินทร์ พุกฤษฏุมารินทร์^{*1}, สุวิทย์ ภาณุจารี²
Atiyarin Puekpumarin^{*1}, Suwit Phanujaree²
^{*1,2}มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
^{*1,2}Mahamakut Buddhist University
e-mail: atiyarin.pue@gmail.com

Received: May, 11 2020

Revised: June, 5 2020

Accepted: June, 15 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 97 แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษาแต่ละอำเภอโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยมีผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน รวมทั้งหมด 380 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านความรู้ ความคิด ด้านการศึกษาและการสอน ด้านเทคนิค ด้านมนุษย และด้านมโนภาพ ตามลำดับ 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

โดยภาพรวมทั้ง 47 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 คือ ด้านเทคนิค ด้านมโนภาพ ด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 77.10 ($R^2 = 0.771$) สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปของสมการทำนายได้ ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 0.735 + 0.157(\text{BT}) + 0.250(\text{ET}) + 0.263(\text{CT}) + 0.098(\text{AT})$$

$$(R^2 = 0.771)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_y = 3.634 (\text{ZBT}) + 2.703 (\text{ZET}) + 3.948 (\text{ZCT}) + 2.770 (\text{ZAT})$$

$$(R^2 = 0.771)$$

สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษย (DT) ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่ถูกคัดเลือกเข้าสมการ

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารของผู้บริหาร, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research was to 1) study administration skills of school principals under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2. 2) to study the academic administration of school principals under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2. 3) to study administration skills of school principals affecting the academic administration in school under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2, collected data from questionnaires sample from 97 Elementary schools under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2, divided into primary education institutions in each district by stratified style sampling, specifying the sample groups with information consist of School Director, Deputy School Director, Academic Heads and Teachers, total of 380 people. Questionnaire is a tool for questing about administration skills of school principals has reliability of 0.96 and the academic administration has 0.98. The statistics used to analyses information are Frequency, Percentage, Average, Standard Deviation and Step multiple regression analysis by using package software.

The research findings were as follows: 1) Overall, there are five main points of the academic administration of school principals under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2 are at a high level. When considering the average in each aspect we can see that they are all at high level descending order from highest to lowest consist of Knowledge, Idea, Education and Teaching, Technique, Humanity and Imagination. 2) The academic administration of schools under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2 in 47 aspects found that they are at a high level, when considering the average in each aspect is at a high level. Ordered by average from highest to lowest which is Measurement, Assessment and Transfer of credits, Development of learning, Researching for Educational Development, Educational Supervision, The Development of Internal Quality Assurance Systems in Educational promoting of the community for academic strength and School Curriculum Development. 3) Administration skills of school principals affecting the academic administration in schools under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 2 consist of Technique, Imagination, Education and Teaching, Knowledge and Idea. Statistical significance at the level of .01 has a prediction coefficient or a predictive power of 77.10 percent ($R^2 = 0.771$)

The relationships can be written in the form of predictions as follows

$$\text{Raw score equation} = 0.735 + 0.157(\text{BT}) + 0.250(\text{ET}) + 0.263(\text{CT}) + 0.098(\text{AT})$$

$$(\text{R}^2 = 0.771)$$

$$\text{Standard score equation} = 3.634(\text{ZBT}) + 2.703(\text{ZET}) + 3.948(\text{ZCT}) = 2.770(\text{ZAT})$$

$$(\text{R}^2 = 0.771)$$

For the educational administration of school principals in human resource (DT) that does not affect to the academic administration of school. Therefore, it not being selected into the equation.

Keywords: Administrative Skills of School Administrator, academic administration of school principal.

บทนำ

สังคมโลกในยุคปัจจุบัน เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาพการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษา จึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555: 3) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคน เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญของการศึกษาอย่างจริงจัง โดยมีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: ก) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฯ มาตรา 4 ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556: 6)

จากการประเมินถึงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (2558: 2-3) พบว่า การพัฒนาระบบการประกันศึกษายังขาดความต่อเนื่อง ไม่ได้นำผลการประเมินมาวางแผนการพัฒนาคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไม่สรุปผลการดำเนินโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี การรายงานผลประจำปี (SAR) สถานศึกษาไม่ทำรายงานผล การดำเนินการประจำปีอย่างต่อเนื่อง ไม่รายงานต่อต้านสังกัด และต่อสาธารณชน งานด้านสารสนเทศของสถานศึกษาไม่เป็นระบบ สถานศึกษาไม่ได้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา จัดทำโครงการ / กิจกรรมไม่ครอบคลุมการศึกษา หรืองานทั้ง 4 ด้าน ของสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นปัญหาอยู่ ทำให้สถานศึกษาภายใต้การดำเนินงานจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ยังไม่บรรลุเป้าหมายได้ตามเป้าประสงค์ที่ได้กำหนด ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลรวมคุณภาพทางการศึกษาในระดับประเทศ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561: จ-ข) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา นักเรียนไทยยังมีความสามารถทางวิชาการต่ำทั้งเรื่องการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนในการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการนำไปใช้ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่เป็นวิชาหลักสำหรับการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ นอกจากความสามารถทางวิชาการยังไม่ปรากฏผลที่ชัดเจนแล้ว

เด็กและเยาวชนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรม เช่น การใช้ความรุนแรง ยาเสพติด ขาดจิตอาสา ไม่มีวินัย ขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดี นอกจากนี้ยังมีปัญหาประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เนื่องจากประเทศไทยมีการลงทุนทางการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี แม้ว่าประเทศไทยจะมีสัดส่วนรายจ่ายด้านการศึกษาสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษายังคงอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง

จากสภาพของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกจากการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะพัฒนาสถานศึกษาในด้านของการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนา

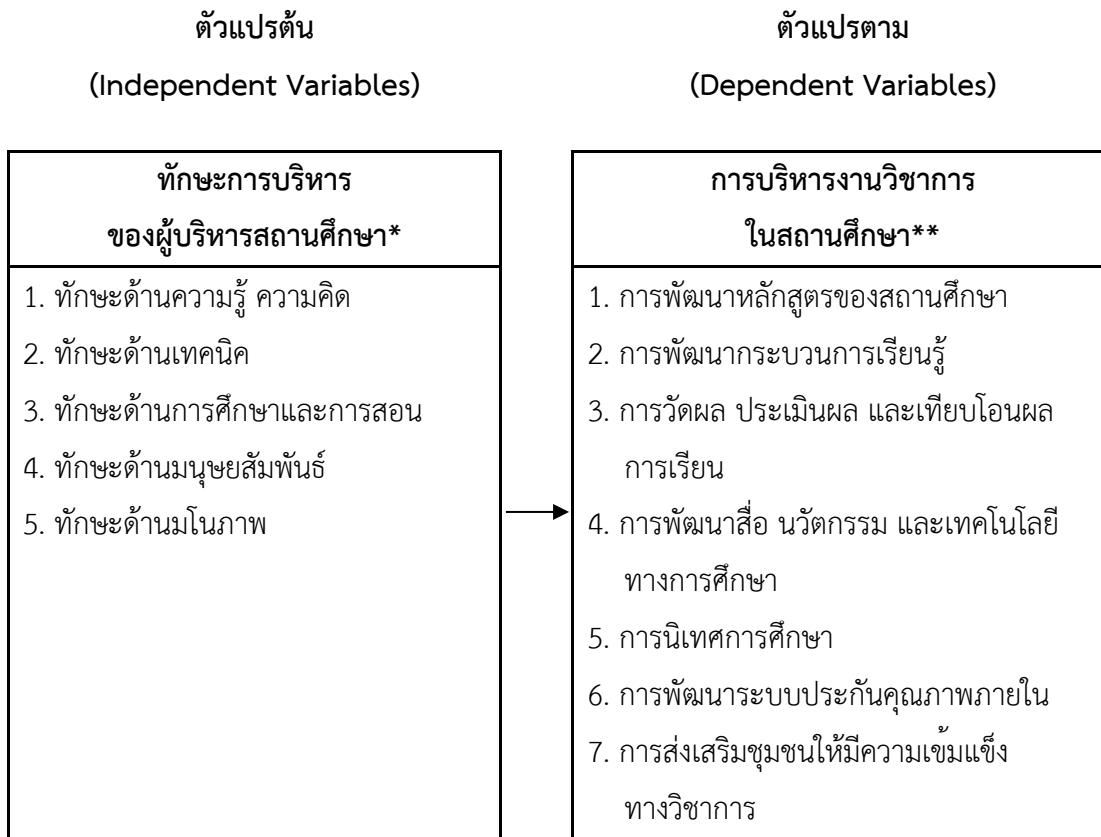
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงได้ตั้งสมมติฐานในการ วิจัยไว้ดังนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 121 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2560: 12)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 97 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 388 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560: 48-49)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 นำผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าว มาสร้างแบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe, 2008: 29 - 30) และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้จากการสังเคราะห์ จำนวนทั้งหมด 21 ขอบข่ายจากนักวิชาการที่ได้กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาสามารถเลือกได้ 8 ขอบข่ายด้วยกัน และนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ถ้อยคำ (Wording) ของข้อความแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่า IOC ดัชนีความสอดคล้องได้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560: 95) ปรับแก้ภาษา และข้อความตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ให้มีความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 ใน 4 อำเภอ จำนวน 6 โรงเรียนแห่งละ 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยภาพรวม และรายด้าน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560: 419) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่มีค่ามากกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เท่ากับ 0.960 และการหาค่าความเชื่อมั่นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เท่ากับ 0.98

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผ่านประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ในการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน

ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เพื่อแจ้งให้ทราบ วัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม จำนวน 388 ฉบับ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ส่วนสถานศึกษาที่การคมนาคมไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้การจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยวิธีการลงทะเบียน พร้อมแนบซองเปล่าและติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยตรงทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 วิเคราะห์ทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 วิเคราะห์ทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านความรู้ ความคิด ด้านเทคนิค ด้านการศึกษาและการสอน ด้านมนุษย และด้านมโนภาพตามลำดับ โดยแยกผลการสรุปรายด้านทั้ง 5 ด้าน ตามลำดับ

2. **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ภายใน ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ตามลำดับ โดยแยกผลการสรุปรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน ตามลำดับ

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านเทคนิค (BT) ด้านมโนภาพ (ET) ด้านการศึกษาและการสอน (CT) และด้านความรู้ ความคิด (AT) ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.878 ($R = 0.878$) ซึ่งตัวแปรทั้งสามร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.10 ($R^2 = 0.771$)

อภิปรายผล

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม สื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รับทราบแนวปฏิบัติ หรือเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เพื่อที่จะร่วมงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจนและ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษานั้นไม่ว่าจะยึดหลักการบริหารแบบใด สิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็คือ การมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสะสมประสบการณ์ให้ความช่วยเหลือจนเกิดความชำนาญ สะสมกลวิธีหรือเคล็ดลับต่าง ๆ และเป็นสิ่งที่เป็แนวทางในการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และการกระทำที่เกิดจากการใช้ความรู้ ในการปฏิบัติงาน การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว ซึ่งความสำคัญ ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญของ ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการใช้ศาสตร์และศิลป์ในทักษะการบริหารงานหลายด้านมาประกอบกัน อันเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้บริหารงานต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างดียิ่งในสถานศึกษา ซึ่งการบริหารสถานศึกษาไม่ว่า จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก หรือใหญ่ ล้วนต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ของการบริหารและจัดการที่เป็น มากกว่าการบริหาร คือ ทักษะการบริหาร ซึ่งเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการฝึกปฏิบัติตน เข้าร่วมการอบรม ศึกษาหา

ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารสื่อสารให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เช่น ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รับทราบแนวปฏิบัติ หรือเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารพบปะครูอย่างไม่เป็นทางการ ให้ครูทราบแนวปฏิบัติหรือเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารจัดทำโปสเตอร์หรือป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการของโรงเรียน

1.2 ด้านการศึกษาและการสอน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษามีภูมิรู้และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญในฐานะเป็นนักวิชาการที่ดีในการให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนการสอนแก่บุคลากร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานเป็นทีมเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เพื่อที่จะร่วมงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้กับบุคลากรเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน

1.4 ด้านมโนภาพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง และผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะหนโยบายเพื่อการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบงานของสถานศึกษาให้มีความสัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและ

ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นการค้นคว้าหาข้อมูล ศึกษาปัญหา เพื่อพัฒนาและแก้ไขสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการ พัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนมีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหา

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ และสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการอนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียนผ่านระดับชั้นเรียน และจบการศึกษา สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ การอนุมัติผลการเรียนรู้ และการเทียบโอนผลการเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดให้มี

การร่วมกันกำหนดนโยบายในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินการและนำผลการวิเคราะห์ วิจัยไปใช้ในการ พัฒนาการเรียนรู้ สถานศึกษารวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาโดยเน้นการค้นคว้าหาข้อมูล ศึกษาปัญหา เพื่อพัฒนาและแก้ไข สถานศึกษา สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการ พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น สถานศึกษารวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นราย ข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้ เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาสร้างความ ตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการ พัฒนา ปรับปรุง วิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ สถานศึกษาจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นกระบวนการอย่างมีระบบ สถานศึกษากำหนดแผนการนิเทศตามลำดับความสำคัญของ ปัญหาและความต้องการที่จำเป็นเพื่อพัฒนาผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล และสรุปผลการนิเทศ

2.6 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษานำผลการ ประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างที่ชัดเจน เอื้อต่อการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา

2.7 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล

ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

3. ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านเทคนิค (BT) ด้านมโนภาพ (ET) ด้านการศึกษาและการสอน (CT) และด้านความรู้ ความคิด (AT) ตามลำดับสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.878 ($R = 0.878$) ซึ่งตัวแปรทั้งสามร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.10 ($R^2 = 0.771$) สามารถเขียนเป็นรูปสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 0.735 + 0.157 (BT) + 0.250 (ET) + 0.263 (CT) + 0.098 (AT) \\ (R^2 = 0.771)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_y = 3.634 (ZBT) + 2.703 (ZET) + 3.948 (ZCT) + 2.770 (ZAT) \\ (R^2 = 0.771)$$

สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษย (DT) ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่ถูกคัดเลือกเข้าสมการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 อิทธิพลของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเทคนิค ด้านมโนภาพ ด้านการศึกษาและการสอน และด้านความรู้ ความคิด มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับความรู้ทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skills) ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารใน การเข้าใจหน่วยงานในทุกลักษณะมองเห็นความสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ในองค์กรทั้งหมด มีความคิดที่กว้างไกล ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับองค์การอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาคและจากประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับครูในการพัฒนาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การเรียนการสอน มีภูมิรู้และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการศึกษา เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในฐานะเป็นนักวิชาการที่ดีในการให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียน การสอนแก่บุคลากร สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ด้วยวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

และวิเคราะห์นโยบายเพื่อการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดจนสามารถปรับโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะทักษะการบริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สร้างความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะการบริหารให้เกิดความชำนาญ จนเชี่ยวชาญ ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ภายใต้สภาวะที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และยากแก่การพยากรณ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่บูรณาการในการบริหาร และสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทแห่งความเปลี่ยนแปลงต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านมโนภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในภาพรวมได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง มีการวิเคราะห์นโยบายเพื่อการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีการปรับโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา และจัดระบบงานของสถานศึกษาให้มีความสัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 จากผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษย์ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างความสัมพันธ์เพื่อที่จะร่วมงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีให้ความเป็นกันเองกับบุคลากร เพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความเอื้ออาทร

และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ และสนับสนุนการทำงานเป็นทีมเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพเป็นจริงของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2

3.3 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม สามารถพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยศึกษาในรูปแบบของกรณีศึกษา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**. พิมพ์ครั้งที่ 17 กรุงเทพมหานคร: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.

ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (2556). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร: เดอะบุคส์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2560 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

Drake, Thelbert L., and William H. Roe. (2008). **The Principaiship**. 3rd ed. New York: Macmillan.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.